

0.0.1 kālāmāsuttam

1. ekaṃ samayaṃ bhagavā kosalesu cārikaṃ cara-māno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ yena kesaputtam nāma kālāmānaṃ nigamo tadavasari. asso-suṃ kho kesaputtiyā kālāmā samaṇo khalu bho go-tamo sakyaputto sakyakulā pabbajito kesaputtam anup-patto, taṃ kho pana bhavantam¹ gotamaṃ evaṃ ka-lyāṇo kittisaddo abbhuggato: iti'pi so bhagavā ara-haṃ sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathī satthā devama-nussānaṃ buddho bhagavā. so imaṃ lokaṃ sadeva-kaṃ samāraṃ sabbakamaṃ sassamaṇabrāhmaṇiṃ pajam sadevamanussaṃ sayam abhiññā sacchikatvā pavedeti, so dhammaṃ deseti ādikalyāṇaṃ majjheka-lyāṇaṃ pariyosānakalyāṇaṃ sātthaṃ sabyañjanaṃ ke-valaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ pakā-seti. sādhu kho pana tathārūpānaṃ arahataṃ dassa-naṃ hotī"ti.

2. atha kho kesaputtiyā kālāmā yena bhagavā tenu-pasaṅkamimsu. upasaṅkamitvā appekacce bhagavan-taṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. appekacce bhagavatā saddhiṃ sammodimsu, sammodaṇiyaṃ ka-thaṃ sārāṇiyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdimsu. ap-pekakce yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā ekaman-taṃ nisīdimsu. appekacce nāmagottaṃ sāvetvā eka-mantaṃ nisīdimsu appekacce tuṇhībhūtā ekamantaṃ nisīdimsu. ekamantaṃ nisinnā kho kesaputtiyā kā-

¹bhagavantaṃ - sīmu.

lāmā bhagavantam etadavocum: santi bhante eke samaṇabrāhmaṇā kesaputtam āgacchanti, te sakaññeva vādam dīpenti, jotenti, paravādam pana² khum senti, vambhenti, opapakkhim³ karonti, paribhavanti. apare'pi bhante eke samaṇabrāhmaṇā kesaputtam āgacchanti, te'pi sakaññeva vādam dīpenti, jotenti, paravādam pana khum senti, vambhenti, opapakkhim karonti, paribhavanti. tesam no bhante amhākam hoteva kaṅkhā, hoti vicikicchā: ko su nāma imesam bhavantānam samaṇabrāhmaṇānam saccam āha, ko musā'ti.

3. alam hi vo kālāmā kaṅkhitum alam vicikicchitum, kaṅkhanīye ca pana vo ṭhāne vicikicchā uppannā, etha tumhe kālāmā mā anusasavena, mā paramparāya, mā itikirāya, mā piṭakasampadānena, mā takkahetu, mā nayahetu, mā ākāraparivitakkena, mā diṭṭhinijjhānak-khantiyā, mā bhabbarūpatāya, mā samaṇo no garū'ti. yadā tumhe kālāmā attanā'va jāneyyātha: ime dhammā akusalā, ime dhammā sāvajjā, ime dhammā viññūgarahitā, ime dhammā samattā samādinna ahitāya dukkhāya saṃvattantī'ti: atha tumhe kālāmā pajaheyyātha.

4. tam kimmaññatha kālāmā lobho purisassa ajjhat-tam uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti?

5. ahitāya bhante.

²parappavādam - machasam

³omakkhim-machasam

6. luddho panā'yam kālāmā purisapuggalo lobhena abhibhūto pariyādinnacitto pāṇampi hanti⁴ adinnampi ādiyati. paradārampi gacchati, musāpi bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃ sa hoti dīgharat-taṃ ahitāya dukkhāyā'ti.

7. evaṃ bhante.

8. taṃ kimmaññatha kālāmā doso purisassa ajjhat-
taṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti.

9. ahitāya bhante.

10. duṭṭho panā'yaṃ kālāmā purisapuggalo dosena abhibhūto pariyādinnacitto pāṇampi hanti adinnampi ādiyati. paradārampi gacchati, musāpi bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃ sa hoti dīgharat-
taṃ ahitāya dukkhāyā'ti.

11. evaṃ bhante.

12. taṃ kammaññaṭṭha kālāmā moho purisassa ajjhat-
taṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti.

13. ahitāya bhante.

⁴bhananti - machasaṃ, syā.

16. taṃ kimmaññaṭṭha kālāmā ime dhammā kusalā
vā akusalā vā'ti?

18. sāvajjā vā anavajjā vā'ti?

20. viññūgarahitā vā viññuppasatthā vāti?

22. samattā samādinna ahitāya dukkhāya saṁvattanti
no vā katham vā hettha hotī'ti?

23. samattā bhante samādinnaṃ ahitāya dukkhāya saṃvattanti evaṃ ne hettha hotī'ti.

24. iti kho kālāmā yantaṃ avocumha. etha tumhe kālāmā mā anussavena, mā paramparāya, mā itikirāya, mā piṭakasampadānena, mā takkahetu, mā nayahetu, mā ākāraparivitakkena, mā diṭṭhinijjhānakkhantiyā, mā bhabbarūpatāya, mā samaṇo no garū'ti. yadā tumhe kālāmā attanā'va jāneyyātha: ime dhammā akusalā, ime dhammā sāvajjā, ime dhammā viññūgarahitā, ime dhammā samattā samādinna ahitāya dukkhāya saṃvattanti'ti. atha tumhe kālāmā pajaheyyāthā'ti iti yantaṃ vuttaṃ idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

25. etha tumhe kālāmā mā anussavena, mā paramparāya, mā itikirāya, mā piṭakasampadānena, mā takkahetu, mā nayahetu, mā ākāraparivitakkena, mā diṭṭhinijjhānakkhantiyā, mā bhabbarūpatāya, mā samaṇo no garū'ti. yadā tumhe kālāmā attanā'va jāneyyātha, ime dhammā kusalā, ime dhammā anavajjā, ime dhammā viññuppasatthā, ime dhammā samattā samādinna hitāya sukhāya saṃvattanti'ti. atha tumhe kālāmā upasampajja vihareyyātha.

26. taṃ kimmaññatha kālāmā alobho purisassa ajjhattaṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti.

27. hitāya bhante.

28. aluddho panāyaṃ kālāmā purisapuggalo lobhena anabhibhūto apariyādinna citta neva paṇaṃ hanti, na

adinnaṃ ādiyati, na paradāraṃ gacchati, na musā bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃ sa hoti dīgharattaṃ hitāya sukhāyā'ti.

29. evaṃ bhante.

30. taṃ kimmaññatha kālāmā adoso purisassa ajjhattaṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti;

31. hitāya bhante.

32. aduṭṭho panāyaṃ kālāmā purisapuggalo dosena anabhibhūto अपरियādinnaचित्तो नेवपāṇaṃ हन्ति na adinnaṃ ādiyati, na paradāraṃ gacchati, na musā bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti. yaṃ sa hoti dīgharattaṃ hitāya sukhāyā'ti.

33. evaṃ bhante.

34. taṃ kimmaññatha kālāmā amoho purisassa ajjhattaṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā'ti?

35. hitāya bhante.

36. amūḷho panāyaṃ kālāmā purisapuggalo mohena anabhibhūto अपरियādinnaचित्तो नेवपāṇaṃ हन्ति na

adinnam ādiyati, na paradāram gacchati, na musā bha-
ṇati, parampi tathattāya samādapeti. yaṃ sa hoti dī-
gharattam hitāya sukhāyā'ti.

37. evaṃ bhante.

38. taṃ kimmaññatha kālāmā ime dhammā kusalā
vā akusalā vā'ti?

39. kusalā bhante.

40. sāvajjā vā anavajjā vā'ti?

41. anavajjā bhante.

42. viññūgarahitā vā viññuppasatthā vāti?

43. viññuppasatthā bhante.

44. samattā samādinnā hitāya sukhāya saṃvattanti
no vā katham vā hettha hotī'ti?

45. samattā bhante samādinnā hitāya sukhāya saṃ-
vattanti evaṃ ne hettha hotī'ti.

46. iti kho kālāmā yantaṃ avocumha: etha tumhe kālāmā mā anussavena, mā paramparāya, mā itikirāya, mā piṭakasampadānena, mā takkahetu, mā nayahetu, mā ākāraparivitakkena, mā diṭṭhinijjhānakkhantiyā, mā bhabbarūpatāya, mā samaṇo no garū'ti. yadā tumhe kālāmā attanā'va jāneyyātha: ime dhammā kusalā, ime dhammā anavajjā, ime dhammā viññuppasatthā, ime dhammā samattā samādinna hitāya sukhāya saṃvattanti'ti. atha tumhe kālāmā upasampajja vihareyyāthā'ti iti yantaṃ vuttaṃ idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

47. sa kho so kālāmā ariyasāvako evaṃ vigatābhijjho vigatābyāpādo asammūlho sampajāno patissato mettāsahagatena cetasā ekaṃ disaṃ pharitvā viharati. tathā dutiyaṃ, tathā tatiyaṃ, tathā catutthiṃ, iti uddhamadho tiriyaṃ sabbadhi sabbattatāya sabbāvantāṃ lokaṃ mettāsahagatena cetasā vipulena mahagagatena appamāṇena averena abyāpajjhena pharitvā viharati.

48. karuṇāsahagatena cetasā ekaṃ disaṃ pharitvā viharati. tathā dutiyaṃ, tathā tatiyaṃ, tathā catutthiṃ, iti uddhamadho tiriyaṃ sabbadhi sabbattatāya sabbāvantāṃ lokaṃ karuṇāsahagatena cetasā vipulena mahagagatena appamāṇena averena abyāpajjhena pharitvā viharati.

49. muditāsahagatena cetasā ekaṃ disaṃ pharitvā viharati. tathā dutiyaṃ, tathā tatiyaṃ, tathā catutthiṃ, iti uddhamadho tiriyaṃ sabbadhi sabbattatāya

sabbāvantam lokam muditāsahagatena cetasā vipulena mahaggatena appamāṇena averena abyāpajjhena pharitvā viharati.

50. upekkhāsahagatena cetasā ekaṃ disaṃ pharitvā viharati, tathā dutiyaṃ tathā tatiyaṃ, tathā catutthiṃ, iti uddhamadho tiriyaṃ sabbadhi sabbattatāya sabbāvantam lokam upekkhāsahagatena cetasā vipulena mahaggatena appamāṇena averena abyāpajjhena pharitvā viharati.

51. sa kho so kālāmā ariyasāvako evaṃ averacitto evaṃ abyāpajjhacitto evaṃ asaṅkiliṭṭhacitto evaṃ visuddhacitto tassa diṭṭheva dhamme cattāro assāsā adhi-gatā honti:

52. sace kho pana atthi paro loko, atthi sukaṭadukkaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, ṭhānamahaṃ kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokam upapajjāmī'ti, ayamassa paṭhamo assāso adhigato hoti.

53. sace pana kho natthi paro loko, natthi sukaṭadukkaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, idāhaṃ diṭṭheva dhamme averaṃ abyāpajjhaṃ anīghaṃ sukhaṃ attānaṃ pariharāmīti, ayamassa dutiyo assāso adhigato hoti.

54. sace kho pana karoto kariyyati pāpaṃ, na kho panāhaṃ kassaci pāpaṃ cetemi, akarontaṃ kho pana

maṃ pāpaṃ kammaṃ kuto dukkhaṃ phusissatī'ti aya-
massa tatiyo assāso adhigato hoti.

55. sace kho pana karoto na kariyyati pāpaṃ, idā-
haṃ ubhayene'va visuddhaṃ attānaṃ samanupassāmī'ti
ayamassa catuttho assāso adhigato hoti.

56. sakho so kālāmā ariyasāvako evaṃ averacitto evaṃ
abyāpajjhacitto evaṃ asaṅkiliṭṭhacitto, evaṃ visuddha-
citto tassa diṭṭhe'va dhamme ime cattāro assāsā adhi-
gatā hontī'ti?

57. evametaṃ bhagavā, evametaṃ sugato, sakho so
bhante ariyasāvako evaṃ averacitto evaṃ abyāpajjha-
citto evaṃ asaṅkiliṭṭhacitto, evaṃ visuddhacitto tassa
diṭṭheva dhamme cattāro assāsā adhigatā honti.

58. sace kho pana atthi paro loko, atthi sukaṭaduk-
kaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, ṭhānamahaṃ kā-
yassa bhedā parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upa-
pajjāmī'ti, ayamassa paṭhamo assāso adhigato hoti.

59. sace pana kho natthi paro loko, natthi sukaṭaduk-
kaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, idāhaṃ diṭṭheva
dhamme averaṃ abyāpajjhaṃ anīghaṃ sukhaṃ attā-
naṃ pariharāmīti, ayamassa dutiyo assāso adhigato
hoti.

60. sace kho pana karoto kariyyati pāpaṃ, na kho paṇāhaṃ kassaci pāpaṃ cetemi, akarontaṃ kho pana maṃ pāpaṃ kammaṃ kuto dukkhaṃ phusissatī'ti aya-massa tatiyo assāso adhigato hoti.

61. sace kho pana karoto na kariyyati pāpaṃ, idāhaṃ ubhayene'va visuddhaṃ attānaṃ samanupassāmī'ti ayamassa catuttho assāso adhigato hoti.

62. sa kho so bhante ariyasāvako evaṃ averacitto evaṃ abyāpajjhacitto evaṃ asaṅkiliṭṭhacitto evaṃ visuddhacitto tassa diṭṭheva dhamme ime cattāro assāsā adhigatā hontīti.

63. abhikkantaṃ bhante, abhikkantaṃ bhante, gotama, seyyathāpi bhante nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūlhasa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya, cakkhumanto rūpāni dakkhintīti. evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito. ete mayaṃ bhante bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāma, dhammañca bhikkhusaṅghaṇca. upāsake no bhavaṃ gotamo dhāretu ajjatagge pāṇupete saraṇaṃ gate'ti.